
BM MYANMAR'DA SİSTEMATİK BAŞARISIZLIĞA UĞRADI

09.07.2019

Dünya Bülteni (8 Temmuz 2019)

Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Myanmar Özel Raportörü Yanghee Lee, BM'nin Myanmar'da sivilleri korumakta "sistemik başarısızlığa" uğradığını belirterek, "BM üyesi tüm ülkelere bir soruyorum: Myanmar halkının tamamını korumakta başarısız olmaya devam mı edeceksiniz?" dedi.

BM Cenevre Ofisi'nde devam eden İnsan Hakları Konseyinin 41. oturumunda Myanmar'daki insan hakları ihlalleri görüşüldü.

47 üyeli Konseye hitap eden Özel Raportör Lee, Myanmar ordusu ile Budistlerden oluşan Arakan Kurtuluş Ordusu arasında Arakan eyaletinin kuzeyi ve Şan eyaletinin güneyinde birkaç aydır devam eden çatışmaların siviller üzerinde yıkıcı etkisi olduğu uyarısında bulundu.

Lee, her iki tarafı da insan haklarına saygı göstermeye ve uluslararası hukuka uymaya davet ederek, "Tatmadaw (Myanmar ordusu) ve Arakan Ordusunun birçok eylemi uluslararası insancıl hukuka aykırıdır, insan hakları ihlallerinin yanı sıra savaş suçları kapsamına da girebilir." ifadelerini kullandı.

Arakan eyaletinden bazı sivillerin, Arakan Ordusu ile bağlantılı oldukları gerekçesiyle Myanmar ordusu tarafından gözaltına alındığını ve sorgulandığını belirten Lee, bu sivillerin bazılarının gözaltı sırasında öldüğünü aktardı.

Lee, Myanmar genelinde yaşayan Müslümanların aşırı milliyetçi grupların taciz ve tehditlerine maruz kalmaya devam ettiğini vurguladı.

Ayrıca Lee, ramazan ayı sonunda Müslümanlara destek vermek için bir Budist rahip tarafından başlatılan "Beyaz Gül Kampanyası"na destek olmak için yakasına beyaz gül taktığını dile getirdi.

Konseyin mart oturumundaki çağrısını yineleyen Lee, Myanmar'daki insan hakları durumunun Uluslararası Ceza Mahkemesine havale edilmesini ve alternatif olarak da suçluların yargılanabileceği uluslararası bağımsız bir mahkeme kurulmasını istedi.

Lee'nin konuşmasının ardından bazı üye ülke temsilcileri ve BM'ye akredite sivil toplum kuruluşları söz alarak Myanmar'daki insan hakları ihlallerini kınadı.

Soruları cevaplamak üzere tekrar söz alan Lee, Guatemala eski Dışişleri Bakanı Gert Rosenthal'ın BM'nin talebiyle yazdığı bağımsız Myanmar raporuna değindi.

"Bu rapor, aynı zamanda BM'nin Myanmar'da sistemik başarısızlığını da kabul ediyor." diyen Lee, dünya genelindeki kurbanların aynı başarısızlığın tekrarlanmaması için BM'den cevap beklediğini

ifade etti.

Özel Raportör Lee, "Rosenthal'ın raporunda da gördüğümüz gibi Myanmar'da BM'nin başarısızlığı vardı. Bu yeni bir bilgi değil daha önce gündeme getirmiştım. Rapora göre, BM'nin başarısızlığı ayrıca üye ülkelerin de başarısızlığı olarak değerlendiriliyor. BM üyesi tüm ülkelere soruyorum: Myanmar halkının tamamını korumakta başarısız olmaya devam mı edeceksiniz?" diye konuştu.

- Arakanlı Müslümanlara etnik temizlik

Myanmar'da Müslüman nüfusun yoğun yaşadığı Arakan eyaletinde sınır karakollarına 25 Ağustos 2017'de düzenlenen eş zamanlı saldırıları gerekçe gösteren Myanmar ordusu ve Budist milliyetçiler, yerel halka karşı kitlesel şiddet eylemlerini başlatmıştı.

BM'ye göre, 25 Ağustos 2017'den sonra Arakan'daki baskı ve zulümden kaçıp Bangladeş'e sığınanların sayısı 745 bine ulaştı. Uluslararası insan hakları kuruluşları, yayımladıkları uydu görüntüleriyle yüzlerce köyün yok edildiğini kanıtladı.

Bangladeş, ülkedeki Arakanlı mültecilerin yurtlarına dönüşü için Myanmar ile vardığı anlaşmayı uygulamaktan vazgeçerken, uluslararası medya ve yardım kuruluşlarının Arakan bölgesine girişini ciddi oranda kısıtlayan Myanmar hükümeti ise Arakanlı Müslümanların dönüşlerine ilişkin verdiği sözleri yerine getirmedi.

BM ve uluslararası insan hakları örgütleri, Arakanlı Müslümanlara yönelik şiddeti "etnik temizlik" ya da "soykırım" olarak adlandırıyor.

İnsan hakları örgütleri, Arakanlı Müslümanların güvenli ortam sağlanmadan Myanmar'a dönmelerinin yeni bir etnik temizlik kampanyasına yol açacağı endişesini taşıyor.

<https://www.dunyabulteni.net/asya/bm-myanmar-da-sistematik-basarisizliga-ugradi-h444612.html>

Kaynak/Source: